

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 1T/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7922010059
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Lengyel
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2022:7922010059.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, samosudcom Mgr. Petrom Lengyelom, v trestnej veci obžalovaného M., vedenej pre zločin zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní 2. 3. 2022 takto

rozhodol:

Obžalovaný M.
uznáva sa za vinného, že

v príbytku bez popisného čísla, ktorý sa nachádza na uX. dňa 14.10.2021 v čase medzi 00:00 hod. do 00:20 hod., po predchádzajúcej slovnej hádke a pod vplyvom alkoholu, črepinou zo sklenenej fľaše od dochucovadla „Magi“ bodol svojho syna Z., do oblasti krku, čím mu v tejto oblasti tela spôsobil reznú ranu o veľkosti 7x5x5 cm, pričom išlo o zranenie závažne ovplyvňujúce obvyklý spôsob života poškodeného po dobu minimálne 21 dní, a zároveň miesto vpichu bolo v bezprostrednej blízkosti hlavnej krčnej tepny, zásahom ktorej mohlo dôjsť k ťažkej ujme na zdraví poškodeného v podobe poškodenia životne dôležitého orgánu - hlavnej krčnej tepny,

t e d a

dopustil sa konania, ktoré bezprostredne smerovalo k úmyselnému spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo,

č í m s p á c h a l

zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á

Podľa § 155 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona [§ 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. m) Tr. zákona] a § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona súd zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 83 ods. 1 písm. g) Tr. zákona súd ukladá zhabanie veci:

- 1 ks drevený kolík
- 1 ks črep z fľaše tmavohnedej farby.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal 10. februára 2022 Okresnému súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) na obžalovaného M. XXXX/XX, Trebišov (ďalej aj „obžalovaný“) obžalobu pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že obžalovaný

- „v príbytku bez popisného čísla, ktorý sa nachádza na ul. F. dňa 14.10.2021 v čase medzi 00:00 hod. do 00:20 hod., po predchádzajúcej slovnej hádke a pod vplyvom alkoholu, črepinou zo sklenenej fľaše od dochucovadla „Magi“ bodol svojho syna Z., do oblasti krku, čím mu v tejto oblasti tela spôsobil reznú ranu o veľkosti 7x5x5 cm, pričom išlo o zranenie závažne ovplyvňujúce obvyklý spôsob života poškodeného po dobu minimálne 21 dní, a zároveň miesto vpichu bolo v bezprostrednej blízkosti hlavnej krčnej tepny, zásahom ktorej mohlo dôjsť k závažnejšej ujme na zdraví poškodeného“.

Podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

Podľa § 155 ods. 2 písm. b) Tr. zákona odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona chránenou osobou sa rozumie blízka osoba.

Podľa § 127 ods. 4 Tr. zákona sa blízkou osobou na účely tohto zákona rozumie (aj) príbuzný v priamom pokolení.

Podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona pokus trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa páchatel dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu.

Hlavné pojednávanie vo veci sa so súhlasom obžalovaného, jeho obhajkyne a prokurátora okresnej prokuratúry vykonalo 2. 3. 2022, bezprostredne po právoplatnom rozhodnutí súdu o tom, že obžalovaný sa aj po podaní obžaloby ponecháva vo väzbe (postupom podľa § 238 ods. 4 Tr. poriadku). Obžalovaný na hlavnom pojednávaní po osobitnom poučení podľa § 257 Trestného poriadku o tom, že môže urobiť niektoré z vyhlásení, ktoré sú uvedené v § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku, urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Súd po vyhlásení obžalovaného postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku, keď otázkami overoval u obžalovaného, či rozumie tomu, čo tvorí podstatu skutku kladenému mu za vinu, či ako obvinený bol poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či rozumie právnej kvalifikácii skutku, či bol oboznámený s trestnou sadzbou ustanovenou zákonom za trestný čin kladený mu za vinu a či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok. Obžalovaný odpovedal na všetky položené otázky slovom „áno“. Prokurátor zastupujúci obžalobu na hlavnom pojednávaní navrhol vyhlásenie obžalovaného o vine prijať. Poškodený bol o termíne hlavného pojednávania riadne a včas upovedomený, no na hlavné pojednávanie sa nedostavil.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, prijal, keďže nemal pochybnosti o tom, že obžalovaný vyhlásenie urobil dobrovoľne a vážne a že takéto jeho vyhlásenie zodpovedá skutočnému stavu veci tak, ako vyplýva z obsahu spisu. Uvedené sa premietlo do výroku tohto rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného zo spáchania žalovaného skutku (s miernou modifikáciou, resp. doplnením skutkovej vety oproti obžalobe tak, aby bolo zrejmé naplnenie všetkých zákonných znakov trestného činu, zo spáchania ktorého bol obžalovaný uznaný za vinného, vrátane vývojového štádia trestného činu, za súčasného zachovania totožnosti skutku, pozn.), naplňajúceho zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona..

Okresný súd na hlavnom pojednávaní zároveň uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásil, že v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa dokazovanie nevykoná a budú vykonané iba dôkazy súvisiace s výrokmí o treste a o zhabaní zaistených vecí.

V rámci dokazovania v uvedenom rozsahu boli postupom podľa § 268 ods. 2 Tr. poriadku so súhlasom obžalovaného a prokurátora na hlavnom pojednávaní prečítané závery znaleckého posudku vypracovaného v priebehu prípravného konania znaleckou organizáciou FORENZA - znalecká organizácia psychiatrická spol. s r.o., v mene ktorej znalecký posudok vypracoval doc. MUDr. Ivan Dóci, PhD. Znalec v záveroch posudku konštatoval, že obžalovaný netrpí a ani v čase spáchania skutku netrpel duševnou poruchou alebo chorobu. Znalec u obžalovaného zistil podpriemerný intelekt a abúzus (zneužívanie) alkoholu, nie však závislosť na ňom. Podľa znalca uloženie ochranného protialkoholického, ochranného protitoxikomanického ani ochranného psychiatrického liečenia by v prípade obžalovaného nespĺnilo svoj účel. Napokon znalec dospel k záveru, že ovládacia a rozpoznávací schopnosť obžalovaného v čase skutku boli zmenšené len pod vplyvom alkoholu.

Postupom podľa § 269 Trestného poriadku boli na hlavnom pojednávaní prečítané listinné dôkazy. Zo správy o povesti, poskytnutej S., nevyplývali žiadne pre rozhodnutie súdu relevantné skutočnosti.

V odpise registra trestov, prečítanom na hlavnom pojednávaní, má obžalovaný desať záznamov. Obžalovaný bol deväťkrát odsúdený (v rokoch 1979 až 2005), zväčša za majetkovú trestnú činnosť, ale dvakrát aj za ublíženie na zdraví (v jednom prípade v štádiu pokusu). V jednom prípade bolo trestné stíhanie proti obžalovanému podmienene zastavené (v roku 2011) s tým, že obžalovaný sa v skúšobnej dobe osvedčil.

Z ústrednej evidencie priestupkov vyplýva, že v období od 11. 5. 2018 do 20. 10. 2020 sa obžalovaný dopustil deviatich priestupkov, zväčša proti občianskemu spolunažívaniu, a to hrubým, resp. násilným konaním, aj voči svojej blízkej osobe (manželke).

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prít'azujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 5 písm. c) Tr. zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne pri príprave na zločin a pri pokuse trestného činu aj na to, do akej miery sa konanie páchatel'a priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a prít'azujúcich okolností.

Podľa § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zákona súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu.

Podľa § 39 ods. 4 Tr. zákona v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade trestných činov uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov.

Základná trestná sadzba v danom prípade predstavovala päť rokov až dvanásť rokov odňatia slobody podľa § 155 ods. 2 Tr. zákona. Okresný súd v posudzovanej veci vzhliadol na strane obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť, a to že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval [§ 36 písm. l) Tr. zákona], pričom tak urobil už v priebehu prípravného konania, ako aj pri rozhodovaní o väzbe postupom podľa § 238 ods. 4 Tr. poriadku, ktoré bezprostredne predchádzalo hlavnému pojednávaní. Prít'azujúcu okolnosť pričítal súd obžalovanému jednu, a to že už bol za trestný

čin odsúdený (ide o odsúdenie pod č. 8 v odpise registra trestov, pri ktorom obžalovaný trest vykonal 20. 1. 2006 a toto odsúdenie dosiaľ nie je zahladené). Keďže pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností bol vyrovnaný, k úprave hornej ani dolnej hranice trestnej sadzby podľa § 38 ods. 3, resp. ods. 4 Tr. zákona nedošlo, a preto aj po postupe podľa § 38 ods. 2 Tr. zákona trestná sadzba predstavovala trest odňatia slobody v trvaní 5 až 12 rokov.

V nadväznosti na uvedené prvostupňový súd poukazuje na to, že pri ukladaní trestu neaplikoval § 38 ods. 5 Tr. zákona, podľa ktorého pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu, hoci obžalovaný bol v minulosti, v roku 1983, rozhodnutím tunajšieho súdu sp. zn. 4T/290/83 zo 14. 7. 1983 (záznam č. 4 v odpise registra trestov) odsúdený za pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestného zákona, ktorý spĺňa znaky zločinu podľa Trestného zákona z roku 2005 (úmyselný trestný čin s hornou hranicou trestnej sadzby 8 rokov; § 437 ods. 1 Tr. zákona) a toto jeho odsúdenie (doteraz) nie je zahladené. Okresný súd pri tomto postupe aplikoval tzv. sudcovskú tvorbu práva, ktorá podľa najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky (napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 46/2015 z 3. 9. 2015) je prípustná v prípade medzery v právnej úprave, keď súd tento nedostatok v právnej úprave odstraňuje jej dotvorením v súlade s účelom existujúcej právnej úpravy a v záujme naplnenia základných princípov demokratického právneho štátu, ku ktorým patrí aj princíp spravodlivosti.

Predmetné odsúdenie obžalovaného za trestný čin spĺňajúci zákonné znaky zločinu podľa Trestného zákona z roku 2005 je totiž spreď takmer 39. rokov a jeho pričítanie obžalovanému podľa § 38 ods. 5 Tr. zákona, ktoré je spojené so zvýšením dolnej hranice trestnej sadzby o jednu polovicu (v danom prípade na 8 a 1 roka odňatia slobody) by nebolo primerané ani spravodlivé. Účelom inštitútu zahľadania odsúdenia je umožniť páchatelovi, aby pri splnení určitých podmienok boli odstránené nepriaznivé dôsledky jeho odsúdenia, ktoré pretrvávajú aj po vykonaní uloženého trestu, a ktoré by mohli sťažovať jeho uplatnenie sa v ďalšom živote. Skutočnosť, že právna úprava nespája s uplynutím určitej dlhej doby od vykonania trestu (v zásade v desiatkach rokov, bez ohľadu na ďalšie odsúdenia nasledujúce s určitým časovým odstupom) zahľadanie súvisiaceho odsúdenia priamo zo zákona, je podľa názoru okresného súdu jej nedostatkom, ktorý je v rozpore s opísaným účelom inštitútu zahľadania odsúdenia, pričom túto medzeru v zákone nemožno pričítať na ťarchu obžalovaného. Uvedené platí zvlášť, keď od posledného odsúdenia obžalovaného do spáchania teraz prejednávaného skutku uplynulo viac ako 15 rokov (odhliadnuc od už poukazovanej skutočnosti, že od predmetného odsúdenia na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 30 mesiacov z roku 1983 uplynulo doteraz viac ako 38 rokov).

Po zvážaní všetkých okolností prípadu, súd v danom prípade obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní štyri roky, a to za analogickej aplikácie ustanovení § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona, ktoré v prípade uzavretia dohody o vine a treste umožňujú uloženie trestu zníženého až o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby

Okresný súd tak postupoval vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Súd pri tom vychádzal z právneho názoru vyjadreného v stanovisku trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 44, publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2017, podľa ktorého analogická aplikácia § 39 ods. 4 Tr. zákona je v prípade vyhlásenia obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Tr. poriadku prípustná a procesne logická, keďže (v podstate) páchatel' takým vyhlásením neodvolateľne prijíma všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu, čím súdu (obdobne ako pri dohode o vine a treste) umožňuje zjednodušený procesný postup smerujúci k meritornému skončeniu veci.

Pri ukladaní trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby súd, popri vyhlásení obžalovaného o jeho vine, prihliadol aj na postoj obžalovaného k spáchanému trestnému činu, ku ktorému sa už v celom priebehu prípravného konania priznával, svoje konanie úprimne ľutoval a mal záujem o uzavretie dohody o vine a treste. Súd prihliadol aj na vyšší vek obžalovaného (60 rokov) a tiež na skutočnosť, že bol uznaný za vinného zo spáchania pokusu zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona, k dokonaniu ktorého nedošlo.

Na druhej strane, súd mimoriadne znížil trest odňatia slobody (len) na 4 roky, hoci pri aplikácii § 39 ods. 4 Tr. zákona bolo možné trest znížiť až na 3 roky a 4 mesiace odňatia slobody, a to vzhľadom na väčšie množstvo (až 9) priestupkov obžalovaného násilnej, resp. hrubej povahy, ktorých sa dopustil najmä v roku 2020 (od júna do októbra každý mesiac), a to opakovane (trikrát) aj voči svojej blízkej osobe (manželke), ako aj vzhľadom na to, že obžalovaný má v registri trestov až 10 záznamov.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, považuje okresný súd štvorročný nepodmienečný trest odňatia slobody za primeraný okolnostiam posudzovaného prípadu a za spôsobilý naplniť účel trestu vyvoditeľný (najmä) z ustanovení § 34 Trestného zákona, vrátane naplnenia funkcie individuálnej a generálnej prevencie trestu.

Keďže obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním skutku nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý by mu bol uložený za úmyselný trestný čin, súd obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia [§ 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona].

Súd napokon podľa § 83 ods. 1 písm. g) Tr. zákona uložil aj ochranné opatrenie zhabania vecí, ktoré obžalovaný použil pri páchaní skutku, a ktoré boli orgánmi činnými v trestnom konaní zaistené na mieste činu.

Na základe uvedených skutočností okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresný súd Trebišov. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť:

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku
- b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný
- c) v prospech obžalovaného i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca
- d) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.